

بررسی ریخت‌شناختی و ساختار تشریحی ساقه و برگ در برخی از گیاهان

دارویی تیره نعنا

دریبه امیری مقدم، جمیل واعظی، فاطمه عباسی، الهه طبسی

گروه زیست‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

Jvaezi@yahoo.com

چکیده

یکی از مهم‌ترین تیره‌های گیاهان دارویی، تیره نعنا Lamiaceae است. گیاهان این تیره منبع غنی از روغن‌های دارویی نظیر منتول بوده و استفاده وسیعی در طب سنتی ایران دارند. در تحقیق حاضر ساختار ریخت‌شناختی (Morphology) و تشریح (Anatomy) ساقه و برگ *Mentha pulegium*، *Lavandula angustifolia*، *Stachys lavandulifolia*، *Salvia nemorosa*، *Ocimum basilicum*، *Phlomis cancellate*، *Marrabium vulgare* بررسی شد. در بخش مطالعات ریخت‌شناختی پس از جمع‌آوری، نمونه‌ها شناسایی شد. گیاهان غالباً معطر، ساقه چهارگوش، برگ‌ها متقابل، ساده، بدون گوشواره، بدون دم‌برگ و یا با دم‌برگ کوتاه. گل‌ها دو جنسی معمولاً نامنظم و گل آذین معمولاً به صورت چرخه‌ای. نافه گل دارای چهار پرچم اکثراً دی‌دیناموس. مادگی دوبرچه با خامه ژینوبازیک. میوه دارای چهار فندقه، فندقه‌ها دارای کرک و یا بدون کرک. در بخش مطالعات تشریحی، مقاطع عرضی از ساقه و برگ نمونه‌ها تهیه و پس از رنگ‌آمیزی مورد مطالعه میکروسکوپی قرار گرفت. ساقه‌ها دارای کلانشیم زاویه‌دار و دسته‌جات آوندی به صورت بی‌کلاترال. برگ‌ها پشتی - شکمی. سطح ساقه و برگ گونه‌ها به استثنا *Ocimum basilicum* دارای کرک‌هایی با اشکالی مختلف. ؟

کلمات کلیدی: گیاهان دارویی، تیره نعنا، ریخت‌شناختی و تشریح تیره نعنا.